

70
25. júlí Ef heilbrigðisnefnd kýs heldur að láta vinna verk það, er vanrækt hefir verið, á kostnað þess, er verkið átti að vinna, þá er henni það heimilt, og skal þá greiða kostnaðinn til bráðabirgðar úr sveitarsjóði, en síðan taka hann lög-taki hjá þeim, er sekur er.

32. gr.

Samþykkt þessi öðlast gildi 1. október 1903.

**

**

**

Samþykkt þessi, sem er orðin til á þann hátt, sem fyrirmælt er um í 1. gr. laga 13. september 1901, um heilbrigðissamþykktir í kaupstöðum, kauptún-um og sjóþorpum, er hjermeð staðfest af amtsráðinu í Vesturamtinu.

Amtsráð Vesturamtsins, Reykjavík 25. júlí 1903.

J. Havsteen.

71
25. júlí

Reglugjörð

fyrir

Norðurísafjarðarsýslu um fjallskil o. fl.

Amtsráðið í Vesturamtinu gjörir kunnugt: Samkvæmt lögum 22. marz 1890, um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda, og lögum 24. nóvbr. 1893, um breyt-ing á 3. gr. í fyrnefndum lögum 22. marz 1890, er hjermeð staðfest og löggilt eptirfylgjandi

Reglugjörð

fyrir

Norðurísafjarðarsýslu um fjallskil o. fl., sem samin er af sýslunefndinni þar og skal reglugjörðin öðlast gildi 1. janúar 1904.

1. gr.

Fjáreigandi hver skal hafa glögg eyrnamark á fje sínu, geti hann það eigi skal hann brennimerkja það á hornum eða klaufum, en eigi hann kindr með vafamarki, skal hann lýsa skriflega fyrir hreppstjóra marki og auðkenni á þeim fyrir fyrstu leitir, ella fer um kindur þær sem óskilafje.

2. gr.

Markaskrá sýslunnar skal endurprenta svo opt sem sýslunefndinni þyk-ir þurfa. Sýslunefndin annast undirbúning hennar og útgáfu. Greiða skal mark-eigandi 20 auru fyrir innfærslu marksins í skrána. Gjald þetta rennur í sýslu-sjóð, er kostar útgáfu markaskrárinnar, og skal afhent oddvita sýslunefndarinn-ar um leið og markaskrárhandritið úr hreppi hverjum. Hreppsnefnd annast und-

irbúning skrána í hreppi hverjum. Yngri menn en 16 ára mega ekki taka upp fjármark eða nota.

71
25. júlí

3. gr.

Enginn má marka fje í rjettum nema með samþykki rjettarstjóra og undir umsjón hans.

4. gr.

Hreppsþúar í þeim sveitum, er nóg hafa atrjettarlönd skulu skyldir að reka á afrjett að vorinu allt geldfje sitt og ótamin hross, nema þeir að álitu hreppsnefndar hafi nægilegt fjall-lendi fyrir geldfje sitt.

5. gr.

Í nyrðri hluta sýslunnar, inn að Hafnardalsá á Langadalsströnd, skulu framfara þrennar fjárleitir á hausti hverju, en tvennar í hinum hluta sýslunnar. Hreppsnefndin hefir heimild til að kalla menn til aukaleita, er henni þykir þörf.

6. gr.

Í nyrðri hluta sýslunnar (sbr. 5. gr.), skal 1. leitardagur vera mánudagurinn í 21. viku sumars, en í hinum blutanum mánudagurinn í 22. vikunni. Seinni leitir fara eptir fyrirmælum hreppsnefndar.

7. gr.

Sjerhver fjáreigandi, sem ekki er hjú og á 6 kindur á fjalli, skal fjallskil gjöra samkvæmt skipun hreppsnefndar. Óhlýðni gegn þessum fyrirmælum varðar sektum.

8. gr.

Hreppsnefnd skipar nákvæmlega fyrir um leitir með leitarseðli, setur leitarstjóra fyrir þær, tiltekur leitarsvæði að rjett hverri, og hve marga menn hver fjáreigandi leggi til í leitir. Leitarstjórar skulu sjá um, að allt fari reglulega fram í leitunum, og hver leitarmaður vinni trúlega verk sitt; skyldir eru leitar-menn að hlýða fyrirskipunum þeirra. Leitarstjóri skal skýra hreppsnefnd frá ef einhver óhlýðnast fyrirskipunum hans, eða innir ekki af hendi þau fjallskil, er honum ber eptir ákvæðum hreppsnefndar.

9. gr.

Þar sem ekki er leitað til rjetta, skal búandi hver nákvæmlega láta leita heimaland sitt og reka til rjetta í tæka tíð geldfjenað allan, er þar finnst og hann eða heimilismenn hans ekki eiga.

10. gr.

Utansveitarmenn, er geldfje reka í sveitina til hagagöngu, skulu sem innansveitarmenn skyldir að hlýða öllum fyrirskipunum hreppsnefndar, er að fjallskilum lúta.

11. gr.

Í hverjum hreppi sje ein lögrjett og smárjettir svo margar, sem hreppsnefnd þykir þörf á. Búendur þeir, er til smárjetta sækja, skulu tafarlaust til

71 lögrjettar reka allan þann fjenað úr smárjettum, er þeir eða nágrannar þeirra 25. júlí ekki eiga. Lögrjett skal vera sem næst afrjett að kostur er á.

Skilarjett fer fram í lögrjett hverri í seinustu reglulegum leitum.

12. gr.

Á vorhreppaskilum ákveður hreppsnefnd í samráði við bændur, hvar rjettir skuli vera í hreppnum. Hreppsnefnd sjer um byggingu rjetta og viðhald þeirra og jafnar byggingar- og viðhaldskostnaði þeirra með skylduvinnu niður á þá fjáreigendur, er til rjettanna sækja, eptir sauðfjárframtali á vorhreppaskilum það ár, sem rjett er byggð. Nú vinnur fjáreigandi eigi skylduvinnu sína við rjettarbygging, og skal hreppsnefnd þá láta vinna það, er honum bar á hans kostnað.

13. gr.

Valdi rjettarbygging grasnámi eða jarðusla, skal bæta það landeiganda, ef krafizt er, eptir mati tveggja óvilhallra manna, er tilkvaddir sjeu af yfirvaldi eða dómkvaddir. Endurgjald til jarðeiganda, sem og kostnaður af matsgjörðinni, greiðist af hlutaðeigandi sveitarsjóði.

14. gr.

Við rjett hverja skulu vera svo margir dilkar, er hreppsnefnd telur nauðsynlegt, til þess að sundurdráttur fjárins geti gengið tafarlaust. Um bygging dilka fer eptir ákvæðum 12. greinar.

15. gr.

Við rjett hverja skal hreppsnefnd skipa rjettarstjóra á sína ábyrgð. Rjettarstjóri skal sjá um að innrekstur og sundurdráttur fjárins fari greiðlega og reglulega fram; eru leitarmenn og fjáreigendur skyldir að hlýða fyrirskipunum hans meðan á drætti stendur. Heimilt er og rjettarstjóra að láta kanna fje í dilkum, ef honum þykir þörf eða þess er krafizt. Hann skal og ráðstafa rekstrum frá rjettum og óskilafje og yfir höfuð sjá um góða reglu í rjettinni.

16. gr.

Óskilafje er það fje, sem enginn finnst eigandi að, svo og ómerkingar allir, er ær ekki helga sjer. Óskilafje skal selt af hreppstjóra við opinbert uppboð í skilarjett. Andvirði þess innheimtir hreppstjóri, en hreppsnefnd geymir það til næstu fardaga á eptir. Hreppstjóri sendir oddvita sýslunefndar fyrir lok nóvembermánaðar til birtingar í opinberu blaði lýsingu óskilafjár. Andvirði þess óskilafjár, sem eigendur hafa ekki komið að fyrir næstu fardaga, rennur í sveitarsjóð. Hreppsnefnd annast geymslu óskilafjár milli leita og sendir lýsing þess í næstu hreppa. Hún ráðstafar og fje úr öðrum hreppum og sýslum, sem óráðstafað er af eigendum í lögrjett hverri.

17. gr.

Finnist óskilafje eptir síðustu leitir, skal sá er finnur, tafarlaust koma því til hreppstjóra, er selur það á opinberu uppboði svo fljótt sem unnt er, að undangenginni venjulegri uppboðsbirting. Hreppstjóri geymir óskilafje, er þannig

finnst, til þess er það er boðið upp. Geymslukostnaður á öllu óskilafje og öðru 71 fje, er hreppsnefnd geymir, er 4 aurar af kind um sólarhringinn, þó ekki meira 25. júlí en 64 aura alls af kindinni. Eigendur fjár, sem er í geymslu, skulu greiða geymslukostnað, ella má halda eptir af fjenu, því sem geymslukostnaði nemur og skal það selt á uppboði og eigendum skilað afgangi andvirðis hins þannig kyrrsetta fjár, ef nokkur er.

18. gr.

Í hverri rjett sje við hendina markaskrá sýslunnar ásamt markaskrá nær-sýslanna og annast hreppsnefnd um það. Gamlar markaskrár falla úr gildi sem sönnunargögn fyrir eignarrjetti á sauðfje jafnskjótt og nýjum markaskrám hefir verið útbýtt.

19. gr.

Þeir, sem taka við rekstrum í rjettum skulu reka þá þangað, er rjett-arstjóri ákveður. Fjárrekstrar að haustlagi skulu ganga bæ frá bæ sem beinasta leið áleiðis, og er búandi hver skyldur að annast þá til næsta búanda; skulu þeir látnir ganga svo greiðlega sem kostur er á. Sje illa farið með rekstrarfje eða því týnt úr rekstrum, varðar það sektum.

20. gr.

Nú finnur landeigandi fje annars manns í landi sínu eptir síðustu leitir og þegar farið er að taka fje að, og skal hann halda því til skia til eiganda, sje hann innanhrepps, en ella til hreppstjóra, er ráðstafar því samkvæmt 17. gr.

21. gr.

Öll brot gegn reglujörð þessari varða sektum eptir málavöxtum, hvort sem þau eru nefnd hjer að framan eða eigi. Sektir eru 2—100 krónur. Uppljóstrarmaður fær helming sekta fyrir brot gegn 19. gr., en að öðru leyti renna sektir allar í hlutadeigandi sveitarsjóð.

Með brotin skal fara sem opinber lögreglumál.

Amtsráð Vesturamtsins, Reykjavík 25. júlí 1903.

J. Havsteen.